

**Sprawozdanie roczne za 2022 rok
z realizacji Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych
z organizacjami pozarządowymi
oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3
Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na lata 2021-2025**

- I. Niniejszy dokument został sporządzony w intencji przeglądu działań Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ) w kontekście realizacji założeń Programu współpracy Ministra Spraw Zagranicznych na lata 2021-2025 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹, zwanego dalej Programem.
- II. Zakres przedmiotowy Programu w okresie sprawozdawczym wyznacza Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1893), zgodnie z którą Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem spraw zagraniczne.
- III. Program, w oparciu o art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057) wskazuje dwie formy współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi - niefinansową oraz finansową.
- IV. Sprawozdanie dotyczy działań, zrealizowanych w 2022 r. przez poniższe komórki organizacyjne MSZ:
  - Departament Współpracy Rozwojowej (DWR),
  - Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej (DDPK),
  - Departament Konsularny (DK),
  - Departament Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka (DNZPC),
  - Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą (DWPPG),
  - Departament Polityki Bezpieczeństwa (DPB),
  - Akademię Dyplomatyczną (AD),
  - Biuro Administracji (BA),
  - Biuro Rzecznika Prasowego (BRP),
  - Biuro Spraw Osobowych (BSO),
  - Departament Współpracy Ekonomicznej (DWE),
  - Biuro Ministra (BM),
  - Departament Prawno-Traktatowy (DPT).

---

¹ W niniejszym sprawozdaniu przyjmuje się skrótkowe określenie ww. organizacji mianem „organizacji pozarządowych”.

Główne oraz szczegółowe cele Programu

Główne cele Programu:

- zapewnienie skutecznej współpracy MSZ z organizacjami pozarządowymi przy realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych w zakresie polityki zagranicznej;
- zwiększenie świadomości społecznej na temat różnych wymiarów polskiej polityki zagranicznej oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej.

Szczegółowe cele Programu:

- podniesienie poziomu akceptacji dla polskiej polityki zagranicznej w społeczeństwie m.in. poprzez aktywność Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej² oraz aktywizacja organizacji pozarządowych w zakresie działań na rzecz budowy pozytywnego wizerunku Polski za granicą;
- wzmocnienie aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej, w tym o wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu;
- promocja zagadnienia ochrony praw człowieka i demokracji;
- umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1648) oraz ich udział w realizacji działań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariacie w celu wspólnego wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego priorytetowych dla polskiej pomocy krajów rozwijających się i ich społeczeństw;
- włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz promocji polskiej gospodarki, w tym na rzecz wspierania polskich podmiotów w aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, poszerzania wiedzy w środowiskach lokalnych o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki, zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym międzynarodowych instytucji finansowych);
- rozwój modelu konsultacji społecznych w zakresie realizacji zadań w poszczególnych obszarach dotyczących polityki zagranicznej i utrzymanie sprawnej komunikacji MSZ z organizacjami pozarządowymi m.in. z wykorzystaniem struktur Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej.

---

² Realizacja zadania publicznego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej” w obecnym kształcie trwa do 31 grudnia 2021. Współpraca z siecią RODM w ramach realizacji niniejszego Programu po tej dacie zależeć będzie od rozstrzygnięcia kolejnego konkursu na realizację zadania publicznego.

Działania zrealizowane w ramach priorytetowych zadań publicznych

1. Wzmocnienie pozycji Polski poprzez kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski za granicą oraz zwiększenie świadomości i wiedzy w społeczeństwie na temat polskiej polityki zagranicznej, także w ujęciu historycznym.

W 2022 r. w ramach konkursów dotacyjnych w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej, MSZ dofinansowało 38 zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe na łączną kwotę **3 507 905,38 zł.**

Zorganizowano konkursy obejmujące następujące obszary:

„Dyplomacja publiczna 2022”:

- Polska we współczesnym świecie zaangażowana i inspirująca. Wzmacnianie pozycji Polski na arenie międzynarodowej. Polska jako lider regionu Europy Środkowo-Wschodniej oraz wiarygodny partner i sojusznik europejski.
- Obrona dobrego imienia Polski poprzez monitorowanie działań o charakterze zniekształcającym, dezinformującym i dyfamacyjnym oraz adekwatna reakcja na nie.
- Polska silna swoją wielowiekową historią i wielokulturowym dziedzictwem. Upowszechnianie wiedzy o Polsce ze szczególnym uwzględnieniem najnowszej historii Polski.
- Polska prowadzi i wzmacnia dialog kulturowy.

W ramach konkursu dofinansowano 28 projektów na kwotę **3 073 047,38 zł.**

Konkurs „Forum Polsko-Czeskie na rzecz zbliżenia społeczeństw, pogłębionej współpracy i dobrego sąsiedztwa 2022”:

- Nawiązywanie nowych oraz wzmacnianie istniejących kontaktów służących rozwijaniu współpracy pomiędzy społeczeństwami Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej w kontekście relacji dwustronnych oraz współpracy regionalnej.
- Zintensyfikowanie współpracy polsko-czeskiej w zakresie priorytetów polityki zagranicznej obu państw, w tym w kontekście czeskiej prezydencji w Radzie UE w II połowie 2022 r.
- Pobudzanie polsko-czeskiej współpracy dwustronnej w różnych obszarach m.in. kultury (np. w sferze ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, etc.), sztuki, nauki i edukacji, współpracy młodzieży i społeczeństwa obywatelskiego; ochrony środowiska w obu krajach; innowacyjności gospodarki i nowoczesnych technologii; wzmacnianie tożsamości regionu w nawiązaniu do doświadczeń historycznych w kontekście współczesnych wyzwań międzynarodowych.
- Wzmocnienie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej, w tym współpracy instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych w zakresie zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej oraz ochrony zdrowia pod kątem analizy polskich i czeskich doświadczeń, m.in. w walce z epidemią COVID-19.

W ramach konkursu dofinansowano 10 projektów na kwotę **434 858,00 zł.**

2. Rozwój współpracy oraz realizacja wspólnych inicjatyw na rzecz Polonii i Polaków za granicą w oparciu o „Rządowy Program Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą”.

W 2022 r. w ramach współpracy finansowej DWPPG realizował wraz z organizacjami pozarządowymi priorytety w formule powierzania oraz wsparcia zadań publicznych i udzielania dotacji celowych w ramach organizowanych otwartych konkursów ofert:

- „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą - Infrastruktura Polonijna 2022”.
- „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą 2022 - Wykończenie pomieszczeń przeznaczonych na działalność radiowo-telewizyjną w Domu Kultury Polskiej w Wilnie”.

W wyniku rozstrzygnięcia powyższych konkursów DWPPG MSZ zawarł 34 umowy dotacji. Dodatkowo podpisano 5 umów na realizację drugich modułów zadań o znaczeniu priorytetowym, wyłonionych do dofinansowania w 2021 r. w ramach konkursu Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą - Infrastruktura Polonijna 2021.

łącznie DWPPG zawarł 39 umów dotacji na łączną kwotę **53 806 221 zł**.

Organizowane przez DWPPG konkursy poprzedzone były kompleksowym rozeznaniem sytuacji i potrzeb środowisk polonijnych w zakresie budowy, rozbudowy i remontów infrastruktury na potrzeby ich działalności. Analiza prowadzona była w ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi, które podczas konsultacji miały możliwość zgłoszenia propozycji projektów, które zostały uwzględnione przy wyborze projektów wpisanych na listę zadań priorytetowych.

Od 2020 r. DWPPG MSZ realizuje strategiczny projekt w zakresie infrastruktury polonijnej pod nazwą Rozbudowa Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Koszt całkowity zadania wynosi ponad 60 mln zł (przyznane dotacje na realizację trzech modułów: w 2021 r. - 20 mln, w 2022 r. - 39,625 mln i w 2023 r. - 1 mln). W celu zapewnienia bieżącego nadzoru nad przebiegiem realizacji zadania, powołany został Zespół Doradczy do spraw rozbudowy Domu Kultury Polskiej w Wilnie, który pełni rolę komitetu sterującego. W jego skład, oprócz przedstawicieli administracji rządowej, powołani zostali także przedstawiciele organizacji pozarządowych, bezpośrednio zaangażowanych w proces inwestycyjny.

3. Promowanie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw za granicą poprzez budowanie pozytywnego wizerunku polskiej gospodarki jako stabilnego partnera handlowego i inwestycyjnego, wspieranie polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, a także wzmocnienie zaplecza merytorycznego partnerów i ich zdolności do współpracy międzynarodowej.

Działania miały na celu włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w przedsięwzięcia na rzecz wsparcia promocji polskiej gospodarki, poszerzania w środowiskach lokalnych wiedzy o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki.

Zadanie było realizowane poprzez:

- Obsługę, działającą w ramach MSZ, Rady Konsultacyjnej ds. Zagranicznej Polityki Ekonomicznej. w skład której wchodzi przedstawiciele zrzeszeń przedsiębiorców, organizacji samorządu gospodarczego, ekonomicznych ośrodków naukowo-analitycznych i środowisk naukowych³.

Posiedzenie Rady (w formule on-line) odbyło się 28 stycznia 2022 r. Podczas spotkania został omówiony plan działań w obszarze dyplomacji ekonomicznej na 2022 r. Przedstawiciele Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie przedstawili informację nt. projektu Gospostrateg III „Mazowsze akceleratore globalnych przedsiębiorstw”. Celem inicjatywy jest transformacja woj. mazowieckiego w akcelerator globalnych przedsiębiorstw a także stworzenie bazy wiedzy o kluczowych globalnych rynkach oraz opracowanie i wdrożenie efektywnego modelu współdziałania administracji, nauki i biznesu. W tym kontekście, podczas spotkania zostało podkreślone zainteresowanie współpracą z MSZ i placówkami dyplomatycznymi w zakresie wymiany informacji, wykorzystania dotychczasowych doświadczeń MSZ w obszarze wspierania biznesu za granicą i koordynacji współpracy z PAIH/ZBH przy organizacji wizyt studyjnych.

- Wspieranie polskich podmiotów podczas ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą.

DWE przygotowując komponenty gospodarcze spotkań zagranicznych przedstawicieli MSZ brał pod uwagę interesy polskich organizacji pozarządowych. Do udziału w tego zapraszani byli przedstawiciele organizacji pozarządowych i przedsiębiorcy wspierający sektor fintech, cybersec, smart city, zielonych technologii oraz start-upów, bądź wywodzący się z tych sektorów. Były prowadzone konsultacje m.in. z klastrem CyberMadeinPoland, Związkiem Pracodawców Sektora Kosmicznego, Związkiem Kłastrów Polskich, Związkiem Polska Cyfrowa, Fundacja Digital Poland, PolMedem, Bioinmedem, StartupPoland, Klastrem Med Silesia, Klastrem Lubelska Medycyna, PIGMiURem, Polską Izbą Mleka, AgriTechHubem, Akceleratore FoodTech, Polską Izbą Systemów Bezzałogowych, Instytutem Energetyki Odnawialnej, Polskim Towarzystwem Fotowoltaiki, Klastrem Gospodarki Odpadowej i Recyklingu, Stowarzyszeniem

---

³ W sierpniu 2022 r. podjęto decyzję o rozszerzeniu składu i podziale Rady na dwa zespoły: zespół o charakterze konsultacyjno-doradczym oraz zespół ds. koordynacji działań w obszarze wspierania promocji polskiej gospodarki. Pierwszy z zespołów służy w głównej mierze prezentacji opinii i wymianie informacji nt. kluczowych wyzwań dla dyplomacji ekonomicznej jako integralnego instrumentu polityki zagranicznej państwa. Drugi (pierwsze posiedzenie miało miejsce 6.10.2022r.) stanowi natomiast platformę omawiania konkretnych inicjatyw w sferze wspierania współpracy gospodarczej z zagranicą. Zasadniczą przesłanką przyjęcia takiego rozwiązania jest usprawnienie roboczej współpracy z instytucjami i resortami, które MSZ i placówki zagraniczne wspierają w realizacji ich ustawowych zadań na rynkach zagranicznych.

Branży Fotowoltaicznej - Polska PV. DWE w 2022 r. aktywnie współpracował także z Krajową Izbą Gospodarczą oraz Centrum Promocji KIG w zakresie promocji art. rolno-spożywczych w krajach azjatyckich (Wietnam, Korea, Filipiny) oraz z izbami bilateralnymi - Indyjsko-Polska, Izba Polska-Azja, Polska-Mongolia w zakresie działań promocyjnych.

Działania wspierające polskie przedsiębiorstwa za granicą oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi podejmowały także placówki zagraniczne.

- Realizacja działań o charakterze eksperckim, konsultacyjno-informacyjnym oraz wymiana informacji

DWE podejmował przedsięwzięcia konsultacyjno-informacyjne, których celem było budowanie zaplecza merytorycznego funkcjonowania rynków zagranicznych oraz możliwości internacjonalizacji polskich przedsiębiorstw, a także wymiana informacji m. in. w obszarze polityki sankcyjnej z think tankami, w tym z Ośrodkiem Studiów Wschodnich (OSW), Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych (PISM), Polskim Instytutem Ekonomicznym (PIE) oraz organizacjami branżowymi: hutniczą, meblową, wapienniczą i aluminium. DWE podejmował także współpracę o charakterze eksperckim m.in. z Fundacją Empiria i Wiedza przy organizacji przez MSZ programu Diplomatic Fellowship Programme 2022, z Fundacją State of Poland przy organizacji konferencji GenFree 2022, z Instytutem Nowej Europy oraz z Kongresem 590 Sp. z o.o.

Partnerzy reprezentujący organizacje trzeciego sektora zaangażowane w działania wspierające promocję polskiej gospodarki za granicą uczestniczyli także w dorocznej gali Amicus Oeconomiae⁴ (w formule on-line) z udziałem przedstawicieli kierownictwa MSZ, w trakcie której zwyczajowo wyróżniani są kierownicy placówek zagranicznych najbardziej zaangażowani w przedsięwzięcia z zakresu dyplomacji ekonomicznej w mijającym roku.

---

⁴ Nagroda *Amicus Oeconomiae* jest przyznawana na podstawie Zarządzenia nr 2 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 14.01.2014 r. ws. ustanowienia nagrody za szczególne osiągnięcia w obszarze wspierania i ochrony interesów gospodarczych polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych - Amicus Oeconomiae. Nagroda stanowi wyróżnienie dla tych kierowników placówek, którzy wykazali wyjątkowe zaangażowanie i skuteczność na polu dyplomacji ekonomicznej.

4. Wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się, dobrego rządzenia, demokracji i praw człowieka na świecie, upowszechnianie wiedzy w społeczeństwie polskim na temat współpracy rozwojowej, problemów i wyzwań o charakterze globalnym, w tym o Celach Zrównoważonego Rozwoju Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ONZ oraz świadczenie pomocy humanitarnej dla ludności poszkodowanej w wyniku konfliktów zbrojnych, klęsk żywiołowych lub innych kryzysów humanitarnych spowodowanych przez naturę lub działania człowieka.

Jednym z najważniejszych zadań realizowanych przez MSZ w obszarze współpracy rozwojowej jest organizacja konkursów dotacyjnych. W 2022 r. zorganizowano konkursy w następujących obszarach:

- „Polska pomoc rozwojowa 2022” - w wyniku konkursu wyłoniono do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi 24 projekty rozwojowe na rzecz Gruzji, Mołdawii, Kenii, Senegalu, Tanzanii, Libanu i Palestyny na łączną kwotę 16 966 052,06zł⁵.
- „Pomoc humanitarna 2022” - w wyniku konkursu wyłoniono do realizacji 12 projektów na łączną kwotę 14 450 517,41 zł.

MSZ zleciło Fundacji Solidarności Międzynarodowej realizację zadań z zakresu współpracy rozwojowej na rzecz Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy we współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej, w skład Rady Programowej Współpracy Rozwojowej - organu opiniotwórczo-doradczego działającego przy Ministrze Spraw Zagranicznych wchodzi 4 przedstawiciele organizacji pozarządowych. W 2022 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady. Przeprowadzone zostały w formule stacjonarnej oraz hybrydowej w postaci wideokonferencji (Microsoft Teams). Podczas posiedzeń omawiano m.in. projekty Planu współpracy rozwojowej w 2023 roku, sprawozdania organów administracji publicznej z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej, a także prezentowano raporty z realizacji w 2021 r. nowych obszarów priorytetowych dla działań w ramach Spójności polityk na rzecz rozwoju.

Posiedzenia Rady nie są jedynym forum, na którym przedstawiciele sektora pozarządowego mogą wywierać wpływ na kształt polskiej współpracy rozwojowej. Taką możliwość dają również konsultacje społeczne. W 2022 r. MSZ przeprowadziło konsultacje dotyczące projektu Planu współpracy rozwojowej w 2023 roku. Uwagi zgłosiły następujące fundacje bądź stowarzyszenia: Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, Grupa Zagranica, Stowarzyszenie Leczymy z Misją. W 2022 r. MSZ zmonitorowało 21 projektów podczas 9 wizyt monitoringowych. Wizyty dotyczyły projektów realizowanych w Etiopii, Gruzji, Libanie, Palestynie, Senegalu, Ukrainie oraz Polsce. Ponadto, Departament Współpracy Rozwojowej zorganizował 9 marca 2022 r. spotkanie online z przedstawicielami polskich organizacji pozarządowych działających w obszarze współpracy rozwojowej i pomocy humanitarnej. Zaproszenie wystosowano do najbardziej doświadczonych i stale współpracujących z MSZ organizacji. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 30 NGOs. Bezpośrednim powodem spotkania była potrzeba wymiany informacji i doświadczeń oraz planów w obliczu bezprecedensowego kryzysu migracyjnego i humanitarnego, jaki dotknął Ukrainę wskutek inwazji rosyjskiej.

---

⁵ Kwota dotacji udzielonych w konkursie (łącznie na 26 projektów) wyniosła w sumie 17 954 702,06 zł. Na potrzeby tego sprawozdania z łącznej kwoty dotacji na konkurs PPR 2022 zostały wyłączone umowy zawarte ze szkołami publicznymi, gminami, województwami oraz instytucjami badawczymi.

5. Promocja praw człowieka i demokracji, w tym poprzez włączenie organizacji pozarządowych w procedurę wybierania kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, poprzez udział organizacji pozarządowych w pracach nad „Krajowym Planem Działania na rzecz wdrażania Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2021-2024” oraz poprzez poprawę postrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

W 2022 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych w ramach działań związanych z promocją praw człowieka oraz demokracji współpracowało z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w działaniach promujących prawa osób z niepełnosprawnościami a także w ramach polskiej agendy demokratyzacyjnej. Wszystkie poniżej wymienione działania miały charakter niefinansowy.

Z okazji Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (World Down Syndrom Day, WDS) obchodzonego 21 marca 2022 r. Polska, razem z Australią i Japonią, a także Down Syndrome International, UNICEF oraz International Disability Alliance zorganizowały dyskusje dotyczące inkluzji, w tym w obszarze edukacji, zatrudnienia i ochrony zdrowia. Jednym z panelistów był pan Daniel Krajewski ze Stowarzyszenia Otwarte Drzwi.

Ponadto, w ramach Światowego Dnia Podnoszenia Świadomości o Autyzmie (World Autism Awareness Day, WAAD) 9 kwietnia 2022 r. Polska we współpracy z Katarą i Turcją zorganizowała spotkanie w formule side-event dot. wykorzystania narzędzi z zakresu „zdrowia cyfrowego” (digital health) oraz sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego (Artificial Intelligence and Machine Learning) do zniwelowania różnic w zdolności do szybkiego identyfikowania problemów rozwojowych i niepełnosprawności u małych dzieci, w celu dostarczenia wczesnej i odpowiedniej pomocy oraz leczenia. W jednej z sesji panelowej udział wzięła Małgorzata Grobelna reprezentująca Fundację JiM, która podzieliła się swoim doświadczeniem w tym obszarze, a także przedstawiła działania Fundacji.

Tradycyjnie dużym wsparciem, zarówno od strony merytorycznej, jak i organizacyjnej była współpraca z Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych w przygotowaniu i realizacji jubileuszowej X edycji konferencji Warszawski Dialog na Rzecz Demokracji, która odbyła się w ramach Warszawskiej Konferencji Wymiaru Ludzkiego OBWE. Wśród tegorocznych panelistów wydarzenia byli również przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym Fundacji Solidarności Międzynarodowej, Studium Europy Wschodniej UW, Stowarzyszenia Memoriał, ukraińskiego think tanku Fundacja Inicjatyw Demokratycznych (Ilko Kucheriv Democratic Initiatives Foundation).

Dodać należy również, że w ramach przygotowywania IV raportu krajowego Polski w ramach Powszechnego Okresowego Przeglądu Praw Człowieka (Universal Periodic Review, UPR) MSZ zorganizował 6 czerwca 2022 r. spotkanie informacyjne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych. Celem było zaprezentowanie organizacjom struktury raportu, jak również przedstawienie przez NGOs istotnych z ich perspektywy zagadnień związanych z przestrzeganiem w Polsce praw człowieka w kontekście zeszłorocznego przeglądu UPR. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele następujących organizacji: Amnesty International, Fundacja Court Watch, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Instytut na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris, Fundacja Lambda, Sieć Obywatelska „Watchdog” Polska, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Stowarzyszenie Nigdy Więcej.

Ponadto, na mocy Porozumienia o współpracy przy organizacji konkursu na Młodzieżowego Delegata 2022 zawartego 11 maja 2022 r. pomiędzy Ministerstwem Spraw Zagranicznych a Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem wyłoniono trzech Młodzieżowych Delegatów (MD) RP na 77. sesję ZO ONZ, którzy zostali włączeni do oficjalnej delegacji RP. MSZ sfinansował wyjazd jednego młodzieżowego delegata do Nowego Jorku (8-14 października), Pozostałe dwie osoby wezmą udział w sesji ZO ONZ w czerwcu 2023 r.

MSZ wspierał organizację konferencji młodzieżowych poświęconych ONZ poprzez patronat honorowy Ministra Spraw Zagranicznych oraz wystąpienia przedstawicieli MSZ podczas wydarzenia (Konkurs wiedzy o ONZ w Kielcach; Academic Model United Nations; Warsaw Model United Nations 2022). Zorganizowany został również konkurs na „głos dzieci z Polski” do Kapsuły Czasu i przekazany we wrześniu 2022 r. w ramach inicjatywy Przewodniczącego ZO na 76. sesję ZO ONZ. W ostatnim tygodniu obrad 51. sesji Rady Praw Człowieka (3-7 października 2022 r.), zorganizowano wizytę studyjną w Genewie przedstawicieli UNAP (United Nations Association Poland).

MSZ zapewniło udział organizacji pozarządowych w trakcie trzeciej rundy wyłaniania kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z ramienia Polski. MSZ przestało informację o konkursie i prośbę o jego rozpowszechnienie do organizacji pozarządowych współpracujących w ramach Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a także do organizacji pozarządowych, które wyznaczyły obserwatorów rozmów kwalifikacyjnych w poprzedniej rundzie wyborów w 2021 r. Ponadto, zgodnie z § 6a zarządzenia nr 1 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 13 stycznia 2012 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw wyłonienia kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. poz. 1, z 2020 r. poz. 55 oraz z 2021 r. poz. 30), MSZ ogłosiło możliwość składania zgłoszeń w sprawie obserwowania rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami przez organizacje pozarządowe, których działalność statutowa obejmuje działania w sferze upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich. W wyznaczonym terminie, do 25 kwietnia 2022 r., wpłynęło 13 zgłoszeń od organizacji pozarządowych⁶. Wszystkie podmioty zostały dopuszczone do kwalifikacji. W rozmowach z kandydatami, w dniach 7 i 8 czerwca 2022 r. uczestniczyło odpowiednio 11 i 8 obserwatorów wyznaczonych przez organizacje pozarządowe. W skład Zespołu do spraw wyłonienia kandydatów na urząd sędziego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu ponownie weszła przedstawicielka Fundacji Centrum Wspierania Inicjatyw Dla Życia i Rodziny. W toku procedury wyłaniania kandydatów MSZ odpowiadało również na wnioski składane w trybie dostępu do informacji publicznej przez organizacje pozarządowe.

W ramach promocji praw człowieka i demokracji poprzez poprawę postrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, w 2022 r. MSZ wystosowało do przedstawicieli organizacji pozarządowych zaproszenie na posiedzenie Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które odbyło się w dniu 19 grudnia 2022 r. Przygotowano także Raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka za 2021 r., przyjęty przez Radę Ministrów. Dokument został

---

⁶ Zgłoszenia przestały: Fundacja „Indicium”, Fundacja Lepsze Prawa Człowieka, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Krajowa Izba Radców Prawnych, Naczelna Rada Adwokacka, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku, Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Sekcja Praw Człowieka przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Warszawie, Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszenie Sędziów „Themis”.

umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa. W Raporcie m. in. ujęto komunikacje organizacji pozarządowych dotyczące sposobu wykonania przez Polskę poszczególnych wyroków Trybunału, przetłumaczone na język polski. Komunikacje te zostały przesłane przez organizacje pozarządowe w 2021 r. do Komitetu Ministrów Rady Europy, który sprawuje nadzór na wykonywaniem wyroków Trybunału przez państwo.

Promocja praw człowieka i demokracji

- opracowywanie propozycji poprawy przestrzegania Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w ramach realizacji zaleceń zawartych w Deklaracjach wysokiego szczebla przyjętych na konferencjach wysokiego szczebla Rady Europy;
- propagowanie wiedzy na temat orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich i sprawach dotyczących państw trzecich;
- organizowanie Seminariów Warszawskich poświęconych tematyce Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w razie potrzeby, innych konferencji w zakresie promocji praw człowieka;
- uczestnictwo w wybranych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka;
- prowadzenie wspólnych projektów w dziedzinie demokracji i praw człowieka;
- promowanie własnych publikacji w tej dziedzinie wśród organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka;
- upowszechnianie w polskim społeczeństwie dorobku Rady Europy;
- udział w wybranych konferencjach organizowanych przez organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną praw człowieka.

Działania zrealizowane poza priorytetowymi zadaniami publicznymi

- zawarcie z Polskim Czerwonym Krzyżem umowy o przekazaniu licencji niewyłącznej dotyczącej autorskich praw majątkowych w tym praw pokrewnych na referaty wygłoszone w trakcie XXIV edycji Polskiej Szkoły Międzynarodowego Prawa Humanitarnego w Radziejowicach w dniach 10 maja-26 maja 2022 r. (kwota 9 000 zł). W 2022 r. nie została zorganizowana XXIV edycja Konkursu imienia prof. Remigiusza Bierzanka;
- zawarcie umowy z Fundacją Solidarności Międzynarodowej, której przedmiotem było zorganizowanie i przeprowadzenie wydarzenia „Z Rosjanami o Rosji”;
- współpraca z Sekretariatem Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego (z siedzibą w Brukseli): wsparcie dla ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego za pośrednictwem projektu „EaP CSF of the Year Award 2022”;
- w wyniku rozstrzygniętego w 2022 r. konkursu „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2022-2024” wyłoniono 16 podmiotów do prowadzenia Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej (RODM) w miastach wojewódzkich, w tym 14 z nich prowadzonych jest przez organizacje pozarządowe. Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi RODM została w 2022 r. dofinansowana dotacją celową w wysokości 2 930 688,50 zł. Współpraca z siecią RODM koordynowana była przez Akademię Dyplomatyczną MSZ;
- głównym zadaniem sieci RODM było animowanie debaty z zakresu problematyki międzynarodowej oraz priorytetów polskiej polityki zagranicznej na poziomie regionalnym, z aktywnym udziałem lokalnych społeczności. Ośrodki współpracowały z miejscowymi środowiskami opiniotwórczymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami średnimi i uczelniami oraz samorządami. Sieć Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej prowadziła w 2022 r. również działania informacyjne i edukacyjne dotyczące polskiej służby zagranicznej.

Współpraca o charakterze niefinansowym

W ramach **współpracy niefinansowej** w 2022 r. kontakty MSZ z organizacjami pozarządowymi polegały na wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i współdziałaniu w celu zharmonizowania inicjatyw, a także zasięgnięciu opinii organizacji pozarządowych w odniesieniu do realizacji zadań publicznych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych byli zapraszani do udziału w pracach zespołów złożonych z przedstawicieli organów administracji publicznej. Ponadto, resort wspierał polskie organizacje pozarządowe w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych i umożliwiał im udział w szkoleniach zagranicznych.

Ponadto, 9 września 2022 r. zawarto z Fundacją Solidarności Międzynarodowej umowę użyczenia nieruchomości przy ulicy Krynicznej 6 w Warszawie. Posesja stanowi własność Skarbu Państwa i na podstawie Decyzji Ministra Rozwoju i Technologii Nr 28/22 z 31 sierpnia 2022 r. została przekazana Ministerstwu Spraw Zagranicznych w trwały zarząd na czas nieoznaczony, z przeznaczeniem na organizację ośrodka jednoczącego Białorusinów w Polsce i stanowiącego niezależne forum wymiany poglądów oraz informacji społecznych, politycznych, kulturalnych i oświatowych.

Spotkania (konsultacje, wymiana doświadczeń, spotkania informacyjne)

- stały kontakt z PISM dotyczący kontroli zbrojeń, nieprolifracji i rozbrojenia, w tym w kontekście wizyty w Polsce W. Smith, Dyrektor Centrum NATO ds. Kontroli Zbrojeń, Rozbrojenia i Nieprolifracji;
- współpraca o charakterze niefinansowym ze Stowarzyszeniem Narodów Zjednoczonych w Polsce (United Nations Association Poland, UNAP) – udział w okrągłym stole na temat polskich, irlandzkich i meksykańskich doświadczeń w zakresie implementacji Agendy ONZ „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo” (1.02.2022), zorganizowanym przez UNAP we współpracy z Ambasadą Irlandii w Polsce i Ambasadą RP w Irlandii;
- konsultacje nt. międzynarodowych aspektów cyberbezpieczeństwa i udziału aktorów pozarządowych w jego wzmacnianiu: *Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń, Fundacja CYBERSEC, International Centre for Chemical Safety and Security, Instytut Kościuszki*;
- udział NGOs w konferencji nt. cyberbezpieczeństwa w ramach przewodnictwa RP w OBWE (Łódź, 20-21.10.2022): *Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń, International Centre for Chemical Safety and Security, Związek Cyfrowa Polska*;
- udział MSZ w corocznej konferencji nt. cyberbezpieczeństwa „Cyber Defence24” (12.10.2022) organizowanej przez *Defence 24*;
- konsultacje z Helsińską Fundacją Praw Człowieka i Fundacją WOT w sprawach rosyjskiej prodemokratycznej diaspory w Polsce;
- współpraca z Fundacją Solidarności Międzynarodowej w związku z rekrutacją obserwatorów OBWE na wybory prezydenckie w Kazachstanie;
- współpraca z Helsińską Fundacją Praw Człowieka występującą z wnioskami o wsparcie wizowe dla obywateli krajów Azji Centralnej, którzy ze względu na swoją działalność w zakresie obrony praw człowieka byli prześladowani w krajach zamieszkania;
- współpraca z organizacją La Strada w materii przeciwdziałania i zapobiegania handlowi ludźmi;
- współpraca z organizacją ITAKA przy poszukiwaniu osób zaginionych;
- kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi osoby niepełnosprawne intelektualnie w zakresie promowania ogłoszeń o nowych ofertach pracy w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, które publikowane są na stronach BIP MSZ i KPRM;
- współpraca z Instytutem Kościuszki w pracach nad przygotowaniem wraz z organizacjami pozarządowymi z Litwy i Ukrainy raportu nt. dezinformacji rosyjskiej w tych krajach, który został upubliczniony w grudniu 2022 r. Stworzenie raportu wynikało ze „Wspólnego planu działań w zakresie zwalczania dezinformacji na lata 2022-2023”, będącego dokumentem wykonawczym do przyjętego na szczepku ministrów „Planu współpracy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską, Republiką Litewską i Ukrainą w ramach Trójkąta Lubelskiego”, nazywanego „Mapą drogową”. W ramach współpracy Instytut Kościuszki bierze również udział w konferencjach, podczas których prezentowany jest raport;
- współpraca z Centrum Badań Nad Współczesnym Środowiskiem Bezpieczeństwa: Wydział Komunikacji Strategicznej (StratCom) prowadził konsultacje i wymianę analityczną w zakresie monitorowania rosyjskojęzycznej przestrzeni informacyjnej w celu rozpoznania kampanii dezinformacyjnych uderzających w Polskę. Dyrektor Centrum Pan Michał Marek uczestniczył również w kampanii „Shared Values”, w ramach której MSZ przekazał partnerom zagranicznym nagrania wideo dokumentujące polskie zaangażowanie w pomoc uchodźcom z Ukrainy;

- współpraca ze Stowarzyszeniem Dziennikarzy Polskich i projektem StopFake: Wydział Komunikacji Strategicznej (StratCom) prowadził nieformalne konsultacje w obszarze przeciwdziałania rosyjskiej dezinformacji. Przedstawiciel StopFake, dziennikarz Paweł Bobołowicz, został również zaangażowany do udziału w międzynarodowej kampanii „Shared Values”, w ramach której przygotowano cykl krótkich filmików do wykorzystania w mediach społecznościowych, w celu pokazania solidarności z Ukrainą;
- konsultacje ze stowarzyszeniem Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie opiniowania unijnego programu „Horyzont Europa”;
- nieformalne konsultacje z Fundacją Instytut Studiów Wschodnich dotyczące możliwości podjęcia współpracy;
- współpraca z Atlantic Council na zaproszenie Wydziału Komunikacji Strategicznej (StratCom) przedstawiciel DFRLab (ośrodka analitycznego AC) przeprowadził bezpłatnie dla pracowników MSZ szkolenie z zakresu identyfikacji kampanii dezinformacyjnych i weryfikacji informacji, a także wziął bezpłatnie udział w nagraniach do kampanii „Ruzzia unmasked” realizowanej przez MSZ Polski i MSZ Litwy;
- konsultacje na temat sytuacji Polonii i Polaków w danym kraju i regionie;
- bieżące spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych mające na celu omówienie stanu realizacji dofinansowanych w konkursie projektów i usprawnienie procesu wdrożenia poszczególnych zadań publicznych;
- wspólne wizyty monitorujące na miejscu realizację projektów infrastrukturalnych dofinansowanych w konkursach Ministra SZ;
- udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach Komisji Konkursowej do opiniowania ofert w konkursie „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą - Infrastruktura Polonijna 2022” a także „Polska pomoc rozwojowa 2022” i „Pomoc humanitarna 2022”;
- publikowanie w zarządzanych przez DWPPG mediach społecznościowych „Polacy Światu”- @PolacyŚwiatu @Polska (Twitter i Facebook) informacji na temat realizowanych przez organizacje pozarządowe działań, mających na celu wspieranie Polaków i Polonię poza granicami państwa;
- w ramach współpracy z siecią RODM podejmowanie działań o charakterze niefinansowym: zorganizowanie 2 stacjonarnych spotkań sieci (w Warszawie i w Łańcucie - w obu przypadkach z udziałem Szefa Służby Zagranicznej Ministra A. Rzegockiego), podczas których omawiano działania komunikacyjne dotyczące bieżącej agendy spraw międzynarodowych i polskiej polityki zagranicznej oraz promocji służby zagranicznej. Przeprowadzono również (we współpracy z właściwymi komórkami) szkolenia nt. działań w mediach społecznościowych oraz nt. przeciwdziałania dezinformacji międzynarodowej (BRP MSZ), dyplomacji publicznej i kulturalnej (DDPK MSZ), promocji zatrudniania obywateli polskich w organizacjach międzynarodowych (BSSZ MSZ) oraz w instytucjach i organach Unii Europejskiej (DKSE KPRM);
- zrealizowanie przez Akademię Dyplomatyczną dwóch projektów w ramach współpracy o charakterze niefinansowym z organizacjami pozarządowymi:
  - „Klub Dyplomaty” - wydarzenie promujące polską kulturę i sztukę, połączone z wykładem nt. polskich odkrywców, adresowane do korpusu dyplomatycznego akredytowanego w Polsce (we współpracy z Fundacją Kulturalna Polska),
  - „The Three Seas Initiative - Diplomatic Fellowship Programme” - wizyta studyjna adresowana do dyplomatów i urzędników z państw Inicjatywy Trójmorza, promująca polskie spojrzenie na dotychczasowy dorobek i przyszłość Inicjatywy (we współpracy z Fundacją Empiria i Wiedza).

Udzielanie patronatów Ministra Spraw Zagranicznych:

- konferencja Fundacji CYBERSEC - CYBERSEC Forum/EXPO (17-18 maja 2022 r.);
- coroczna konferencja nt. cyberbezpieczeństwa „Cyber24 Day” (12 października 2022 r.) organizowana przez Defence 24;
- Defence24 Day (24 -25 maja 2022 r.) - konferencja poświęcona aspektom polityki obronnej i bezpieczeństwa oraz sektora zbrojeniowego;
- Komitet Honorowy XXX. Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego, Targi Kielce (6-9 września 2022 r.);
- Bike Jamboree - rajd rowerowy śladami gen. W. Andersa.

Warszawa, 30 kwietnia 2023 r.

Dokument opracowany przez Departament Współpracy Rozwojowej na podstawie informacji otrzymanych z poszczególnych komórek organizacyjnych MSZ.